

ҚАЗАҚСТАН ЭКОЛОГИЯСЫ

ЭКОЛОГИЯ КАЗАХСТАНА

WWW.IACOOS.KZ - WWW.ECOGOSFOND.KZ

№ 4 (063)

2021 ж. сәуір
апрель 2021 г.ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУДЫҢ АҚПАРАТТЫҚ - ТАЛДАУ ОРТАЛЫҒЫ
ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКИЙ ЦЕНТР ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ

САНЫНДА / В НОМЕРЕ:

ЭКОЛОГИЯ МИНИСТРЛІГІНІҢ БАСШЫСЫ КОРЕЯ РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ЕЛШІСІМЕН ЕКІЖАҚТЫ ҰНТЫМАҚТАСТЫҚТЫ КҮШЕЙТУ МӘСЕЛЕЛЕРІН ТАЛҚЫЛАДЫ

ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрі М.Мырзағалиев Корей Республикасының Қазақстандағы Елшісі Ку Хонг Сок мырзамен кездесті.

Кездесу барысында су және орман шаруашылығы, қоршаған ортаны қорғау салаларындағы екіжақты ынтымақтастықтың, сондай-ақ Қазақстанның Дүниежүзілік жасыл өсу институтына (GGGI) кірудің өзекті мәселелері талқыланды.

Тараптар Оңтүстік Кореяның су менеджменті саласындағы табысты тәжірибесін ескере отырып, сумен жабдықтауды цифрландыру саласында корейлік «K-Water» компаниясымен өзара түсіністік туралы Меморандумға қол қою туралы келісімге келді. Бұл Меморандум Нұра топтық су құбыры нысандарын ауыз сумен қамтамасыз ету процестеріне цифрландыру және автоматтандыру технологияларын орнату бойынша жобаны іске асырудың негізін қалайды.

Сондай-ақ, министр корей тарапына биоалуантүрлілікті сақтау қорымен және Корей Республикасының Орман қызметімен ынтымақтастық аясында «Қызылорда облысындағы Арал теңізінің құрғаған табанын Фито-орманды қалпына келтіру» жобасын іске асырғаны үшін ризашылығын білдірді.

Сонымен қатар, министр Қазақстан Республикасының Дүниежүзілік жасыл өсу институтына (GGGI) кіруінің маңыздылығын атап өтті. Өз кезегінде Корей Республикасының Қазақстандағы Елшісі Ку Хонг Сок қазақстандық тарапты 2021 жылдың мамырында онлайн форматта өткізу жоспарланған «2030 жылға дейінгі жасыл даму және жаһандық мақсаттар үшін әріптестік» атты екінші Саммиттің қатысуға шақырды.

Сонымен қатар, Мемлекет басшысы Қ.К. Тоқаевтың тапсырмасын орындау мақсатында Министр Қазақстан Республикасының аумағында 2 млрд. ағаш отырғызу мәселелері бойынша қосымша кездесу өткізуді ұсынды.

Кездесу қорытындысы бойынша министр М.Мырзағалиев пен Корей Республикасының Қазақстандағы Елшісі Ку Хонг Сок экологиялық қауіпсіз технологияларды енгізу, консультативтік

қызметтер мен техникалық қолдау көрсету тәжірибесімен алмасу бойынша ынтымақтастықты жандандыруға келісті.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайты.

ҚАЗАҚСТАНДА КЛИМАТ МӘСЕЛЕЛЕРІ БОЙЫНША ОРТАЛЫҚ АЗИЯНЫҢ АЙМАҚТЫҚ ХАБЫН ҚҰРУ ҰСЫНЫЛДЫ

Қазақстан Республикасының Экология, геология және табиғи ресурстар министрі Мағзұм Мырзағалиев мұндай ұсынысты АҚШ Президентінің климат бойынша арнайы өкілімен өткен Климат бойынша көшбасшылар Саммиті аясындағы дөңгелек үстел кезінде айтты. Бұл жөнінде ол Twitter парақшасында хабарлады.

«АҚШ Президентінің климат бойынша арнайы өкілімен өткен Климат бойынша көшбасшылар Саммиті аясындағы дөңгелек үстелге қатыстым. Еліміздегі көмірді бейтараптыққа жетуге бағытталған шаралар жөнінде айттым. Жаңа Экологиялық кодекстің нормалары неғұрлым әлсіз секторлардың климаттың өзгеруіне бейімделу үрдісіне жүзеге асыруға қолайлы жағдай туғызатынын атап өттім. Сонымен бірге еліміздің АҚШ-тың жасыл қаржыландыру гранттық

бағдарламаларына қатысуға дайын екенін жеткіздім. Бұл елдің 2050 жылға дейін төменкөміртекті даму Тұжырымдамасына сәйкес терең декорбанизация бойынша неғұрлым жоғары нәтижеге қол жеткізу үшін қажет. Аталған шаралар шығарындылар көлемін 71%-ға төмендетеді», - деп жазды ведомство басшысы.

Бұдан бөлек министр Қазақстан климаттың өзгеруі саласында ғаламдық күн тәртібін қолдауға әрқашан дайын екенін жеткізген. «Жалпы Қазақстан ТМД бойынша Париж келісімін бірінші болып ратификациялады, сонымен қатар біздің еліміз Орта Азияда «жасыл экономика» бойынша көшбасшы

саналады. Сондықтан Қазақстанда климат мәселелері бойынша Орталық Азияның Аймақтық хабын құру туралы бастама көтердім. Хабың жұмысы арқылы Орталық Азияда «жасыл» экономикалық өсімді қамтамасыз етіп, технологиялармен, білім және тәжірибемен алмасуға болады. Халықаралық қаржы институттарынан қолдау табуға мүмкіндік бар. Қазақстан климаттың өзгеруі саласында ғаламдық күн тәртібін қолдауға әрқашан дайын», - деп жазды министр.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайты.

США ПОДДЕРЖИВАЮТ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ КАЗАХСТАНА ПО КЛИМАТИЧЕСКИМ ВОПРОСАМ

Казахстан и США обсудили вопросы борьбы с изменением климата. В частности, США намерены оказать содействие в решении проблем Аральского моря, достижении Казахстаном углеродной нейтральности, а также в реализации совместных проектов.

Об этом шла речь на онлайн-встрече Специального представителя Президента РК по международному сотрудничеству Ержана Казыхана и министра экологии, геологии и природных ресурсов РК Мағзұма Мырзағалиева со Специальным представителем Президента США по климату Джоном Керри.

Казахстанские представители проинформировали о принимаемых мерах по достижению углеродной нейтральности, нормах нового Экологического кодекса, а также подчеркнули, что, несмотря на обилие традиционных энергетических ресурсов, Казахстан глубоко привержен целям Парижского соглашения.

Кроме того, была выражена заинтересованность в расширении сотрудничества с США в рамках международных программ по «зеленому» финансированию.

Дж. Керри высоко оценил деятельность Казахстана в решении вопросов борьбы с изменением климата, а также отметил цели и задачи, изложенные Президентом К.-Ж.Тоқаевым в ходе Саммита климатических амбиций в декабре прошлого года.

Учитывая, что Казахстан первым в СНГ ратифицировал Парижское соглашение и является лидером среди стран Центральной Азии по развитию «зеленой экономики», министр экологии Мағзұм Мырзағалиев во время встречи озвучил инициативу по созданию в стране Регионального хаба Центральной Азии по климатическим вопросам. «Деятельность Хаба могла бы быть направлена на объединение усилий стран региона в обеспечении «зеленого» экономического роста, трансферт «зеленых» технологий, обмен знаниями и привлечение «зеленого» финансирования со стороны международных финансовых институтов», - подчеркнул он.

В данном контексте Спецпредставитель Президента США назвал многообещающим направлением производство зеленого водорода в качестве альтернативы традиционным источникам энергии.

Казахстанской стороной была выдвинута инициатива о проведении встречи министров экологии в формате C5+1 в г.Туркестане осенью текущего года. Данная инициатива была поддержана американской стороной и отмечена важность активизации работы в рамках регионального диалога.

В ходе беседы была затронута тема реабилитации Аральского моря и другие экологические проблемы в Казахстане и регионе Центральной Азии.

Американским партнерам был презентован инвестиционный потенциал страны и предложен ряд проектов для совместной реализации в области геологии, зеленой энергетики и новых технологий.

Предложенные инициативы были положительно восприняты американской стороной. По итогам встречи стороны договорились продолжить совместную работу в данном направлении.

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

КАК ПРИЛОЖЕНИЕ «AGRODATA» ПОМОГАЕТ ФЕРМЕРАМ ПЛАНИРОВАТЬ ПОСЕВНУЮ КАМПАНИЮ

О прогнозах на период проведения посевных работ, приложении «AgroData» и эффективности использования доступных данных в сельскохозяйственном производстве шла речь в ходе прямого эфира на странице Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК в Facebook.

Директор Департамента агрометеорологического мониторинга и прогнозирования РГП «Казгидромет» Нонна Лоенко рассказала, что, согласно прогнозам на 2021 год, запасы продуктивной влаги в почве перед началом весенне-полевых работ в ряде регионов ожидаются оптимальные:

«В частности, в Акмолинской области - в Астраханском, Атбасарском, Егиндыкольском, Зерендинском и Целиноградском районах, Костанайской области - в районах Беимбета Майлина, Сарыкольском и Костанайском, Северо-Казахстанской - в районах им. Шал-Ақына, местами в Жумабаевском, Тимирязевском и Жамбылском, Карагандинской области - местами в Бухар-Жырауском и Нуринском районах, Восточно-Казахстанской области - в Глубоковском районе и районе Алтай. На остальной территории республики условия влагообеспеченности почвы удовлетворительные».

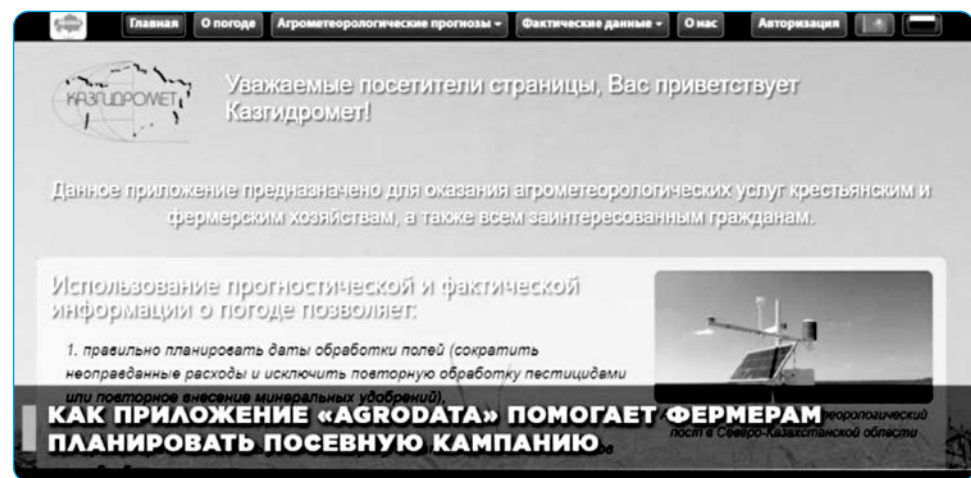
Все эти и другие данные размещены в веб-приложении «AgroData», разработанном предприятием и запущенном в октябре прошлого года.

«По поручению главы Минэкологии мы разработали веб-приложение для фермера, сейчас мы работаем над созданием его мобильной версии. Но уже сейчас даже с мобильных телефонов, используя браузер, можно получать данные с приложения. Отмечу, что Казгидромет – это не только прогноз погоды. Здесь разрабатывается целый спектр продуктов, направленных на обеспечение безопасности населения, в том числе продовольственной безопасности», - подчеркнула Нонна Лоенко.

Как отметила директор Департамента, большая часть данных, представленных в «AgroData», были и ранее доступны, но информация размещалась в разных источниках. Новое приложение позволяет получать всю интересующую фермера актуальную информацию в одном приложении.

«Это значительно упрощает доступ к данным и позволяет аграриям использовать их более эффективно. Мы постарались сделать приложение максимально простым и понятным. Вся информация, полезную фермеру, которую Казгидромет может подготовить, не прибегая к дополнительным расчетам под конкретное хозяйство, можно увидеть в данном приложении. Это и фактическая погода по пунктам с обновлением каждые 3 часа, и синоптические и агрометеорологические прогнозы, и фактические данные», - сообщила Нонна Лоенко.

Кроме того, в вегетационный период публикуются суммы активных и эффективных температур по пунктам государственной сети наблюдений и запасы влаги в почве, а в холодный период – информация о

высоте снега и глубине промерзания, которой ранее в открытом доступе не было.

Таким образом, своевременное и правильное применение агротехнологий на основе полученных данных позволяет аграриям планировать посевную кампанию, предотвратить гибель растений, исключив воздействие осадков на обработанные поля.

«Данные о влагозапасах в период весенне-полевых работ играют важную роль при определении оптимальных норм высева сельскохозяйственных культур, выборе глубины заделки семян и внесении удобрений. Это все в конечном счете влияет на урожай», - резюмировала спикер.

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

**«ЖАНУАРЛАРҒА ЖАУАПКЕРШІЛІКПЕН ҚАРАУ ТУРАЛЫ»
ЗАҢ ЖОБАСЫ ПРЕЗИДЕНТ ӘКІМШІЛІГІ ДЕҢГЕЙІНДЕ ҚАРАЛДЫ**

Президент әкімшілігінің бастамасымен «Жануарларға жауапкершілікпен қарау туралы» заң жобасы талқыланды. Іс-шараға ҚР Президенті Әкімшілігі өкілдері, ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаттары, ҚР Премьер-Министрі Кеңесінің, экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің және басқа да мемлекеттік органдардың өкілдері, зообелсенділер қатысты.

«Бұл Мемлекет басшысының тапсырмасы және ол Президент Әкімшілігінің ерекше бақылауында. Біздің міндетіміз – жан-жақты пысықталған және тиімді жұмыс істейтін заң алу үшін тапсырманы мерзімінде және сапалы орындау», - деп атап өтті Президент Әкімшілігінің Стратегиялық жоспарлау бөлімі меңгерушісінің орынбасары Олжас Жораев.

Кеңес барысында заң жобасының даулы нормалары егжей-тегжейлі қаралып, жануарлардың мәртебесі және оларды қорғау шаралары талқыланды. Сонымен қатар, ілеспе заң жобасын іске асыру туралы да сөз болды. Парламент Мәжілісінің депутаттары Елдос Абақанов пен Вера Ким заңды уақытылы қабылдау үшін Министрлікпен, мемлекеттік органдармен және зооқорғаушылармен тығыз өзара іс-қимыл жасауға әзір екендіктерін білдірді.

Талқылау қорытындысы бойынша азаматтық сектор мен мүдделі мемлекеттік органдардың пікірін ескере отырып, ҚР Парламенті Мәжілісіндегі жұмыс тобы шеңберінде негізгі және ілеспе заң жобалары бойынша бірлескен жұмыс жүргізу ұсынылды.

Естеріңізге сала кетейік, Мемлекет Басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың тапсырмасы бойынша ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі зообелсенділермен, қоғам өкілдерімен бірлесіп «жануарларға жауапкершілікпен қарау туралы» заң жобасын әзірледі. Құжатта жануарларға жауапкершілікпен қарауды және оларға адамгершілікпен қарауды қалыптастыруға бағытталған нормалар бар.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайты.

**ПРОМЕЖУТОЧНЫЕ ИТОГИ АКЦИИ «БЕКІРЕ-2021»:
ВОЗБУЖДЕНО 20 УГОЛОВНЫХ ДЕЛ ПО ФАКТАМ БРАКОНЬЕРСТВА**

30 марта 2021 года между министерствами экологии, геологии и природных ресурсов, внутренних дел и Комитетом национальной безопасности РК в целях сохранения осетровых и других ценных видов рыб, а также для обеспечения благоприятных условий для их нереста подписан Совместный приказ «О проведении широкомасштабной рыбоохранной акции «Бекіре-2021» на водоемах Жайык-Каспийского бассейна.

С начала акции инспекторами Жайык-Каспийской межобластной бассейновой инспекции рыбного хозяйства совместно с сотрудниками правоохранительных, природоохранных органов и Пограничной службы КНБ РК выявлено и пресечено 360 нарушений природоохранного законодательства, в результате которых к административной ответственности привлечены 210 лиц. Кроме того, 33 материала направлены в судебные органы, возбуждено 20 уголовных дел по фактам браконьерства и незаконного обращения с редкими и находящимися под угрозой исчезновения видами рыб. На нарушителей наложены штрафы на сумму 3,4 млн тенге.

Из незаконного оборота изъято 14,6 тонн рыбы, из которых 551,5 кг осетровых видов, 152 единицы орудий лова, 11 единиц автомобильного и 28 единиц водного транспорта.

В результате ежедневного траления русла реки и морской акватории из водоемов извлечены 438 единиц незаконных орудий лова рыбы общей длиной около 40 км.

Акция продлится до 31 мая 2021 года.

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БІЛІМ БЕРУ - ЭКОЛОГИЧЕСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

В КАЗАХСТАНЕ ОТМЕЧАЮТ ДЕНЬ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ ЗНАНИЙ

15 апреля – День экологических знаний. Министр экологии, геологии и природных ресурсов РК Мағзум Мирзағалиев на своей странице в Twitter написал пост о значимости этого дня.

«Сегодня во многих странах отмечается День экологических знаний. Это важный день. От уровня знаний и понимания значения этого дня зависит и отношение к экологии, окружающей среде. Необходимо совершенствовать знания в области охраны окружающей среды и реализации стратегии устойчивого развития планеты.

Проведение просветительской работы повышает ответственность граждан, подрастающего поколения, акцентирует внимание на актуальных проблемах экологии», - отметил министр.

Глава ведомства также подчеркнул важность информирования населения о проводимой работе по улучшению экологической ситуации в стране. «На сегодня в Казахстане проводится масштабная работа по решению экологических вопросов, принят новый Экологический кодекс, разрабатывается Концепция низкоуглеродного развития, разработаны Концепции развития экотуризма в национальных парках, работают Дорожные карты по решению эковопросов по регионам. И сейчас важно информировать граждан о принимаемых мерах, так как реализация всех намеченных планов зависит и от участия общественности», - написал Мағзум Мирзағалиев.

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҚЫЗЫЛ КІТАБЫ ҮШ ЖАНУАРМЕН ТОЛЫҚТЫ

ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі бүгіннен бастап Қазақстанның Қызыл кітабына жолбарыс Оңтүстік - Батыс Азия қабыланы және керқұлан (Пржевальский жылқысы) кіргенін хабарлайды.

«Өсімдіктер мен жануарлардың сирек кездесетін және Құрып кету қаупі төнген түрлерінің тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 31 қазандағы № 1034 қаулысына толықтырулар енгізу бұған негіз болды.

Айта кетейік, Алдыңғы Азия қабыланы популяциясының әлемдегі жалпы саны 870 -1, 3 мың басты құрайды, Қазақстанда тек Үстірт мемлекеттік табиғи қорығында ғана кездеседі.

Пржевальский жылқысы жабайы жылқылардың кіші

түрлеріне жатады, жылқы отбасының сирек кездесетін өкілдерінің бірі, елде шамамен 10 шақты данасы бар. Сонымен қатар, бүгінгі таңда Экология, геология және табиғи ресурстары министрлігі Балқаш маңындағы жолбарыстарды қалпына келтірудің 15 жылға арналған бағдарламасын жасады. Ол аңның мекен ету ортасын дайындау, жолбарысты табиғатқа жіберу және бағдарламаның жүзеге асуын бақылау шараларын қамтиды.

Естеріңізге сала кетейік, қазіргі таңда Қазақстанның Қызыл кітабына өсімдіктердің 400-ге жуық түрі мен омыртқалы жануарлардың 133 түрі енген.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайты.

В ЗАПАДНО-КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ У БРАКОНЬЕРОВ ИЗЪЯТЫ 865 РОГОВ САЙГАКА

Инспекторами РГКП «ПО «Охотзоопром» Комитета лесного хозяйства и животного мира Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК совместно с сотрудниками Департамента полиции Западно-Казахстанской области у браконьеров изъяты 865 штук рогов сайгака.

Это стало результатом проведенных совместных рейдовых мероприятий по охране редких и исчезающих видов животных и пресечению нарушений природоохранного законодательства.

В ходе рейда задержаны трое жителей Бокейординского и один житель Жанибекского районов Западно-Казахстанской области, у которых изъяты рога сайгаков.

По данным фактам возбуждены уголовные дела по статье 339 УК РК «Незаконное обращение с редкими и находящимися под угрозой исчезновения, а также запрещенными к использованию видами растений или животных, их частями или дериватами».

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

АРАЛ ТЕҢІЗІНІҢ ҚҰРҒАҒАН ТАБАНЫНДА СЕКСЕУІЛ ОТЫРҒЫЗУ КӨЛЕМІ АРТАДЫ

Бұл туралы Қазақстан Республикасының Экология, геология және табиғи ресурстар министрі Мағзұм Мырзағалиев Twitter парақшасында жазды.

«Қызылорда облысына жұмыс сапары аясында Аралдың құрғаған ұлтанында сексеуіл отырғызу жұмыстарын көріп қайттым. Теңіз табанының тұзы мен құмды тұрақтандырудың экологиялық тиімді және қауіпсіз жолы – байырғы өсімдіктер егу. Сондықтан 2008 жылдан бері 195 мың гектардан аса жер аумағына сексеуіл егілген», - деп жазды ол.

Министрдің сөзінше, теңіз табанында сексеуіл егу жұмысының ауқымы одан сайын кеңейеді.

«Аралдағы экологиялық апат аймағы Президент Қасым-Жомарт Тоқаевтың ерекше бақылауында. Теңіз табанындағы құрғаған жерлерді ормандандыру үшін Мемлекет басшысының 2 млрд ағаш егу тапсырмасы аясында біз 2025 жылға дейін 213 мың гектарға тең аумаққа сексеуіл егуді

жоспарладық. Алайда, бұл көлем де жеткіліксіз деп санаймыз. Сондықтан біз

Арал табанында сексеуіл отырғызудың арнайы бағдарламасын қабылдауға ұсыныс жасап отырмыз. Көршілес Өзбекстан мемлекетімен де осы жұмыс аясында тәжірибе алмасу шаралары жалғасады. Отандық ғалымдармен де бірлескен экспедиция ұйымдастырылады», - деп хабарлады министр.

Мырзағалиев Қызыорда өңіріне жұмыс сапары барысында фитоорманмелиорациялық жұмыстардың қарқынын көріп шықты.

«1 мың гектарға 1,8 млн көшет отырғызылғанын көрдік. Ағаш егу күзде жалғасады. Жұмыс қарқынын одан сайын арттырамыз», - деді Мағзұм Мырзағалиев.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайты.

В КАЗАХСТАНЕ ПРОВОДИТСЯ АВИАУЧЁТ САЙГАКОВ

В Казахстане проводится авиаучёт сайгаков для выяснения численности вида на территории страны.

Напомним, в 2020 году авиаучёт был отменён в связи с карантинными ограничениями.

Авиаучет ведут сотрудники РГКП ПО «Охотзоопром» совместно с областной территориальной инспекцией Комитета лесного хозяйства и животного мира и научными специалистами Казахстанской ассоциации сохранения биоразнообразия.

Работают две учётные группы инспекторов Охотзоопром: одна - в бетпақдалинской популяции, вторая - в уральской и устюртской популяциях. Учёт включает в себя около 200 лётных часов на вертолёте.

Согласно учетным работам, проведенным в 2019 году, численность сайги в Казахстане составила 334 400 особей. Уже завершён авиаучет сайги на территориях Западно-Казахстанской, Актюбинской и Мангистауской областей (уральская и устюртская популяции), продолжается в Карагандинской и Акмолинской областях по учету бетпақдалинской популяции. Авиаучет сайги планируется завершить до 5 мая 2021 года.

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

ТОПАР КӨЛДЕР ЖҮЙЕСІНДЕГІ БАЛЫҚТАРДЫҢ ҚЫРЫЛУ ФАКТІСІ ЕРЕКШЕ БАҚЫЛАУДА

2021 жылғы 1 сәуірде Балқаш-Алакөл облысаралық бассейндік балық шаруашылығы инспекциясымен әлеуметтік желілерге мониторинг жүргізу барысында Топар көлдер жүйесінде (Алматы облысының Балқаш ауданы) қырылу фактісі анықталды. Осы көлдер жүйесінің су айдындары «Заготпушнина» ЖШС балық шаруашылығы мен «Патриот» АБҚБ субъектілеріне бекітілген.

Мұндай жағдайда өзара іс-қимыл схемасына сәйкес жануарлардың қырылу қаупі және (немесе) өлімі анықталған кезде барлық мүдделі органдар жедел хабардар етіледі.

Балықтың қырылу мән-жайын анықтау мақсатында оқиға орнына Балқаш-Алакөл облысаралық балық шаруашылығы бассейндік инспекциясының мамандары мен «Заготпушнина» ЖШС және «Патриот» АБҚБ қорықшылық қызметінің қызметкерлері шықты. Бұдан басқа, «балық шаруашылығы ғылыми-өндірістік орталығы» ЖШС, Алматы облысы бойынша экология департаменті, ҚР АШМ Ветеринариялық бақылау және қадағалау комитетінің Алматы облыстық аумақтық инспекциясы қызметкерлері зертханалық зерттеулер жүргізу үшін су мен балық сынамаларын алу мақсатында жолға шығады.

Өткізілген іс-шаралардың нәтижелері туралы қосымша ақпарат келіп түсуіне қарай хабарланатын болады. Өңірдегі жағдай ерекше бақылауға алынды.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайты.

МИНЭКОЛОГИИ: ПЕРЕГОВОРЫ ПО ВОДОДЕЛЕНИЮ КИТАЙ ВЕДЕТ ТОЛЬКО С КАЗАХСТАНОМ

«Переговоры по водodelению Китайская Народная Республика ведет только с Республикой Казахстан», - сказал вице-министр экологии, геологии и природных ресурсов РК Серик Кожаниязов в ходе брифинга в Службе центральных коммуникаций.

Вице-министр прокомментировал интервью академика Малика Бурлибаева, опубликованное в СМИ, где было заявлено, что КНР не сотрудничает с Казахстаном в вопросах водodelения. «Непонятно, почему Малик Бурлибаев в своих интервью говорит, что руководство Совместной комиссии не прислушивается к мнению авторитетных экспертов. Китай в своей истории до сегодняшнего дня не заключил ни одного международного договора по водodelению ни с одной из 18-ти стран, с которыми имеет трансграничные водоемы. Однако акцентирую внимание на том, что переговоры по водodelению Китай ведет только с нашей страной», - подчеркнул он.

Вице-министр также отметил, что, благодаря достигнутым договоренностям в ходе государственного визита Председателя КНР Си Цзиньпина в Казахстан в сентябре 2013 года, принято решение начать с 2015 года разработку и согласование проекта Соглашения о водodelении трансграничных рек.

«Эта работа ведется в рамках Казахстанско-китайской совместной комиссии по использованию и охране трансграничных рек. Уже проведено 17 заседаний Комиссии. Работа по согласованию проекта Соглашения о водodelении продолжается, несмотря на сложную

эпидемиологическую ситуацию, связанную с пандемией коронавируса. Надо отметить, что работа эта сложная и требует проведения научных исследований», - озвучил Серик Кожаниязов. В работе над документом задействован один из авторитетных научно-исследовательских институтов страны – Институт географии и водной безопасности, в котором работают высококвалифицированные специалисты-водники.

Среди привлеченных экспертов - экс-министр водного хозяйства

КазССР и первый председатель Госкомитета по водным ресурсам в 1991-1995 гг. Нариман Кипшабаев, заместитель Комитета водных ресурсов РК в 2002-2009 гг. Амирхан Кеншимов, ученый-водник с 40-летним стажем работы в отрасли водного хозяйства Александр Калашников, заместитель директора Института географии и водной безопасности Саят Алимкулов.

«Высокая квалификация привлеченных экспертов позволила достичь определенных результатов. Так, уже согласовано 25% текста проекта Соглашения», - сказал Серик Кожаниязов.

Вместе с тем, добавил он, за годы сотрудничества между Казахстаном и Китаем был реализован ряд совместных проектов, таких как строительство совместного объединенного гидроузла на реке Хоргос и реконструкция водораспределительного сооружения на реке Сумбе, которое обеспечивает распределение водных ресурсов этих рек в пропорции 50 на 50. Также имеется договоренность о строительстве совместного водораспределительного сооружения на реке Улкен Уласты. В настоящее время сторонами изучается гидрологический режим этой реки.

«Мы будем продолжать добрососедские и равноправные отношения между нашими странами по водным вопросам», - резюмировал Серик Кожаниязов.

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

ЖАЙЫҚ ӨЗЕНІНІҢ ШӨГҮІ: ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКОЛОГИЯ МИНИСТРЛІГІ ЖАҒДАЙДЫ ЖАҚСARTY YШІН ҚАНДАЙ ШАРАЛАР YСЫНАДЫ

Наурыз айының соңында Қазақстан мен Ресейдің табиғатты қорғау ведомстволарының басшылары трансшекаралық Жайық өзені бассейнінің экожүйесін сақтау жөніндегі шараларды бір арнаға жиыстыру мәселелерін талқылау үшін қайтадан кездесті. Бұл жолы кездесу Орынборда өтті.

Экология, геология және табиғи ресурстар министрі Мағзұм Мырзағалиев Ресей Федерациясының Табиғи ресурстар және экология министрлігінің басшысы Александр Козловқа өзен бойындағы гидрологиялық жылнамалармен алмасуды ұсынды.

«Жайық өзенінің суы аз болуына байланысты мәселелер біздің су шаруашылығы саласындағы ынтымақтастығымыздың негізгі мәселелерінің бірі болып табылады. Жайық өзенінің таяздану проблемасын шешу және осыған байланысты өзен экожүйесінің жай-күйінің нашарлауы үшін бүкіл бассейнінің су шаруашылығы жүйесін кешенді зерделеу талап етіледі. Осыған байланысты Жайық өзені бойынша гидрологиялық жылнамалармен алмасу тәжірибесін тұрақты

негізде енгізуді ұсынамын», - деді Қазақстан Экология министрлігінің басшысы.

Мағзұм Мырзағалиев мұндай жылнамалардың болмауы қазір байқалып отырған зардаптарға себеп болуы мүмкін екенін атап өтті. Айта кетерлігі, 1981 жылға дейін Жайық өзені бойынша бірінші гидрологиялық жылнамалық, ал 1982 жылдан бастап гидрологиялық жылнамалық ҚазКСР мен РСФСР территориялары бойынша жеке-жеке, ал КСРО ыдырағаннан кейін өз бетінше құрастырылды. Жайық өзенін кезең-кезеңмен сақтау мәселесіндегі тағы бір ұсыныстардың бірі ретінде Ресей тарапымен бірлесіп өзен бассейніндегі кәсіпорындардың бірінші тізілімін жасау және әрбір кәсіпорынның әсер ету деңгейі бойынша талдау жүргізу ұсынылды.

«Жайық өзені бассейнінің экожүйесін сақтау мен қалпына келтірудің 2021-2024 жылдарға арналған бағдарламасы бойынша біз өзен бассейнінің барлық су пайдаланушы кәсіпорындарын, олардың 297-ін, ластанушы заттарды төгуді жүзеге асыратын кәсіпорындарды

анықтадық. Бірінші реестр бүкіл өзен бассейні бойынша жағдайдың кешенді көрінісін жасауға мүмкіндік береді», - деді Мағзұм Мырзағалиев.

Сондай-ақ, Қазақстан Экология министрінің пікірінше, кәсіпорындарда айналымды сумен жабдықтау жүйесін, суды тазартудың тиімді жүйесін, ауыл шаруашылығында суды үнемдеу технологиясын енгізу маңызды бастама болмақ.

«Бұл Жайық өзеніне антропогендік жүктемені азайтады», - деп есептейді қазақстандық ведомство басшысы.

Сағаттарды салыстыру үшін Мағзұм Мырзағалиев тараптардың атқарылған жұмыстар туралы есептерін трансшекаралық Жайық өзені бассейнінің экожүйесін сақтау жөніндегі қазақстан-ресей комиссиясы шеңберінде тұрақты түрде қарауға шығаруды ұсынды.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайты.

ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ КАТАСТРОФА ОЗЕРУ БАЛКАШ НЕ ГРОЗИТ

В ходе брифинга в Службе центральных коммуникаций вице-министр экологии, геологии и природных ресурсов РК Серик Кожаниязов прокомментировал информацию, озвученную в СМИ, касательно возможной экологической катастрофы на озере Балкаш.

По словам вице-министра, озвученные сведения не соответствуют действительности.

«Здесь нужно отметить, что за последние десять лет уровень озера не снизился ниже отметки 341 м по Балтийской системе. Ученые на основе многолетних наблюдений и исследований полагают, что оптимальным уровнем для существования озера Балкаш как полноценного водного объекта является именно отметка 341 м по БС» - сказал Серик Кожаниязов.

Он добавил, что при ежегодном притоке в озеро 12 кубокилометров

воды гарантируется его сохранение на стабильном уровне. При этом анализ гидрологических данных на приграничном посту Добын показал, что среднемноголетний сток реки Иле с 2001 по 2020 годы составляет 13,8 кубокилометров.

«Таким образом, на сегодняшний день угроза повторения судьбы Арала озера Балкаш не грозит», - подчеркнул вице-министр.

Замглавы Минэкологии заявил также, что принципиальная позиция казахстанской стороны в переговорном процессе по водodelению с Китайской Народной Республикой – сохранить приток реки Иле в объеме не менее 12 кубокилометров.

«Позиция нашей страны заключается в учете интересов экосистемы при водodelении. В этой связи казахстанская сторона позиционирует озеро Балкаш как один из основных водопотребителей реки Иле. Мы не

пускаем ни одного случая заявить, что оз. Балкаш зависит от объема стока реки», - добавил Серик Кожаниязов.

Вице-министр отметил также, что и китайская сторона не заинтересована в возникновении экологического бедствия на территории близ своей границы.

«Свидетельством тому является то, что на 17-ом заседании Совместной комиссии в октябре 2019 года в Пекине китайская сторона при обсуждении проекта Соглашения о водodelении трансграничных рек согласилась учитывать интересы развития и сохранения экосистем Сторон, что имеет особое значение для экологического состояния озера Балкаш», - проинформировал Серик Кожаниязов.

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

СУ ТАСҚЫНЫ ЖАҒДАЙЫНА МОНИТОРИНГ ЖАСАУ МАҚСАТЫНДА ЕЛОРДА МАҢЫНДАҒЫ АУМАҚТАРҒА ӘУЕДЕН БАҚЫЛАУ ЖАСАЛДЫ

ҚР Премьер-Министрінің орынбасары Роман Скляр, төтенше жағдайлар министрі Юрий Ильин, экология, геология және табиғи ресурстар вице-министрі Серік Қожаниязов пен Ақмола облысының әкімі Ермек Маржықпаев елорданың шекара маңындағы аумақтарында су тасқыны жағдайына мониторинг жүргізу мақсатында әуеден бақылау жасады.

Ұшу барысында 42-разъезд, Қажымұқан, Қоянды, Талапкер, Қараөткел, Жібек жолы, Қосшы, Тайтөбе, Қызылжар елді мекендерінің аумақтарына аэровизуалды барлау жүргізілді. Астана су қоймасы мен Нұра өзені арнасының бойындағы Преображенск су торабының жағдайы тексерілді. Бақылау кезінде қардын еру процесі тұрақты жүріп жатқаны байқалды. Су шайған аймақтар жоқ. Тәулік бойы жерден және жер серігі арқылы қашықтан зондтау мониторингін жүргізу жалғасуда. Ақмола, Қарағанды, Қостанай, Шығыс Қазақстан және Солтүстік Қазақстан облыстарының кейбір өзен аумақтарында сең жүру үдерісі басталды.

Қауіптің алдын алу үшін Ақмола, Шығыс Қазақстан, Қарағанды, Қостанай және Солтүстік Қазақстан облыстарының өзендері мен көлдерінде мұз жару жұмыстары жүргізілуде.

Сондай-ақ Ақмола, Шығыс Қазақстан, Қостанай және Солтүстік Қазақстан облыстарының су қоймаларында су жинауға қажетті орындар әзірленуде.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайты.

КАЗАХСТАН И КЫРГЫЗСТАН СОГЛАСОВАЛИ РЕЖИМЫ РАБОТЫ ВОДОХРАНИЛИЩ И ГРАФИКИ ПОДАЧИ ВОДЫ НА РЕКАХ ШУ И ТАЛАС НА ВЕГЕТАЦИОННЫЙ ПЕРИОД

В режиме видео-конференции состоялось 28-е заседание Комиссии Республики Казахстан и Кыргызской Республики по использованию водохозяйственных сооружений межгосударственного пользования на реках Шу и Талас.

Казахстанскую группу возглавил вице-министр экологии, геологии и природных ресурсов Серик Кожаниязов, кыргызскую – заместитель директора Государственного Агентства водных ресурсов при

Правительстве Кыргызской Республики Абдыбай Джайлообаев.

В работе Комиссии также приняли участие представители министерств экологии, геологии и природных ресурсов, иностранных дел, акимата Жамбылской области, водохозяйственных учреждений и организаций.

По итогам заседания Комиссией согласованы режимы работы водохранилищ на реках Шу и Талас и утверждены графики подачи воды по межгосударственным каналам на вегетационный период 2021 года.

Кроме того, утверждены виды и объемы ремонтно-восстановительных

работ на водохозяйственных объектах межгосударственного пользования.

Комиссия также утвердила Стратегическую программу действий для бассейнов рек Шу и Талас, в рамках которой будут реализованы мероприятия по укреплению водного сотрудничества при поддержке международных финансовых организаций.

Отметим, следующее заседание Комиссии пройдет в 4 квартале текущего года в городе Бишкеке.

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

«КӨЛСАЙ КӨЛДЕРІ», «АЛТЫН-ЕМЕЛ» ЖӘНЕ «ШАРЫН» ҰЛТТЫҚ ПАРКТЕРІН ДАМУҒА ҮШІН 14,5 МЛРД. ТЕҢГЕ ИНВЕСТИЦИЯ ТАРТЫЛДЫ

Орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі комитеті туристік және рекреациялық қызметті жүзеге асыру үшін «Алтын-Емел», «Көлсай көлдері» және «Шарын» ұлттық парктөрінің учаскелерін ұзақ мерзімді пайдалануға беруге арналған конкурстардың нәтижелері туралы хабарлайды.

Конкурсқа қатысу үшін әлеуетті инвесторлардан барлығы 6 өтінім берілді. Конкурстық құжаттардың жобалары аталған ұлттық парктөрінің ресми интернет-ресурстарында орналастырылғанын, әр ұлттық парк бойынша конкурстарға қатысушылармен алдын ала талқылаулар жүргізілгенін атап өткен жөн.

Өткізілген конкурстар нәтижесінде «Шарын» мемлекеттік ұлттық табиғи паркі бойынша «Таунтон Плюс» ЖШС құрамдағы консорциум атынан «QazaqGeography» РҚБ, «Көлсай көлдері» бойынша «Атырау-Рент» ЖШС, «Алтын-Емел» бойынша «Asemtal» ЖШС құрамындағы

консорциум атынан «QazaqGeography» РҚБ өткізілген жеңімпаздар болып танылды.

Естеріңізге сала кетейік, мемлекеттік ұлттық табиғи парктөрі аумағында экологиялық туризмді дамыту мақсатында «Алтын-Емел», «Көлсай көлдері» және «Шарын» ұлттық парктөрінде экологиялық туризмді дамыту Тұжырымдамаларының тұсаукесерлері әзірленіп, өткізілді. Оларды талқылауға шешімдердің ашықтығын қамтамасыз ету үшін осы ұлттық парктөрі жанынан құрылған Қоғамдық кеңестердің мүшелері қатысты.

Тұжырымдамада туристік маршруттар мен соқпақтардың дамуына, туристік нысандарды күрделі құрылыссыз орналастыруға басты назар аударылған сондай-ақ, қазіргі заманғы визит-орталықтарын, глэмпингтер, кемпингтер, қазақ ауылдары мен керуенге арналған орындарды құру көзделген.

Сонымен бірге қабылданған Тұжырымдамаларға сәйкес

экотуризм инфрақұрылымын дамыту тұрғысынан Алматы тобындағы ұлттық парктөрінің бас жоспарларын түзету бойынша жұмыстар жүргізілді.

Бұл ретте, туристік-рекреациялық қызметті жүзеге асыру үшін ұлттық парктөрінің учаскелері ұлттық парктөріде туристік-рекреациялық қызметті жүзеге асыру Ережелеріне сәйкес конкурстық рәсімдер өткізілгеннен кейін ұзақ мерзімді пайдалануға беріледі.

Осылайша, Тұжырымдаманы іске асыру үшін үш ұлттық парк бойынша 14,5 млрд.теңге, оның ішінде Шарын ұлттық паркі бойынша 4,5 млрд. теңге, «Көлсай көлдері» бойынша 5 млрд. теңге, «Алтын-Емел» бойынша 5 млрд. теңге көлемінде инвестициялар тартылды.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайты.

Өңірлік жаңалықтар- региональные новости

ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ АКТЮБИНСКОЙ ОБЛАСТИ БУДУТ РЕШАТЬСЯ СОВМЕСТНО С МЕСТНЫМИ ЭКОАКТИВИСТАМИ

Министр экологии, геологии и природных ресурсов РК Мағзум Мирзағалиев во время недавней рабочей поездки в Актюбинскую область встретился с местными экоактивистами. На совещании, прошедшем в непринужденной обстановке, были обсуждены основные экологические проблемы региона, заслушаны предложения представителей общественности. Активисты региона отметили необходимость экологического просвещения, формирования

экокультуры, совершенствования образовательной работы.

Министр назвал новый Экологический кодекс, подписанный Главой государства 2 января 2021 года, реформаторским документом, который призван изменить ситуацию, рассказал о его важнейших направлениях.

«Ваши предложения по хромсодержащим отходам крупных загрязняющих производств области и химическим отходам в городе Алга обоснованы. По проекту рекультивации в г.Алга Правительство готово выделить средства. Посетив Актюбинский завод ферросплавов и завод хромовых соединений, я напомнил о необходимости ускорения работы по внедрению передовых технологий, установке фильтров», - сказал глава ведомства.

По словам министра, накопившиеся экологические проблемы в регионе можно эффективно решить только при участии местного сообщества.

«Региональный департамент экологии также усилит взаимодействие с населением», - добавил глава ведомства.

Напомним, в ходе рабочей поездки в Актюбинскую область Мағзум Мирзағалиев посетил крупные предприятия-природопользователи, ознакомился с их работой по охране окружающей среды. Также состоялось рабочее совещание по ознакомлению общественности с нормами нового Экологического кодекса.

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

ТҰРМЫСТЫҚ ҚАТТЫ ҚАЛДЫҚТАР ПОЛИГОНДАРЫН ЗАҢДАСТЫРУ

Ақмола облысында Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасының талаптарына сәйкес тиісті құжаттамасы бар 23 қолданыстағы ҚТҚ полигоны бар.

Бүгінгі күні Ақмола облысының аумағында қайталама шикізатты жинауды, мүдделі тұлғаларға одан әрі сату үшін сұрыптауды жүзеге асыратын 4 кәсіпорын жұмыс істейді:

1. «Ls Kokshetau» ЖШС, Көкшетау қаласы;
2. «Экопромбурбай» ЖШС, Бурбай ауданы, Щучинск қаласы;
3. «ЭкоСервисБурбай» ЖШС, Бурбай ауданы, Щучинск қаласы;
4. «Баян» ЖК, Целиноград ауданы, Қабанбай батыр а.;

Ақкөл қаласы, Аршалы кенті, Қорғалжын, Қосшы, Қоянды, Зеренді ауылдарында ҚТҚ полигондарын салу бойынша келесі жұмыстар жүргізілуде:

Ақкөл қаласы, Аршалы кенті, Қорғалжын, Қосшы, Қоянды, Зеренді ауылдарында ҚТҚ полигондарының құрылысына ТЭН әзірлеу бойынша жұмыстар аяқталды.

Аршалы және Бурбай аудандарының ТҚҚ полигондарына ТҚҚ мемлекеттік сараптама порталына жүктелді, Зеренді а. полигонның ТЭН жүктеуге дайындалуда.

Қорғалжын кенті, Ақкөл қаласы, Қосшы ауылы (Қабанбай

батыр ауылы) және Қоянды ауылы (Софиевка ауылы)ҚТҚ полигондарына аудан әкімдіктері мен табиғи ресурстар басқармасы полигондар салу үшін жер учаскелеріне құжаттар рәсімделуде.

ҚТҚ полигондарын салуға арналған жобалау құжаттамасын әзірлеу:

Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің (бұдан әрі – Кодекс) 28-бабының 2-тармағына, 38-бабының 1-тармағына сәйкес ҚТҚ полигондарын салуға арналған жобалау құжаттамаларын әзірлеуді қоршаған ортаны қорғау саласындағы жұмыстарды орындау мен қызметтер көрсетуге лицензия алған жеке және заңды тұлғалар жүзеге асырады.

Кодекстің 36-бабының 1,2-тармақтарына сәйкес қоршаған ортаға әсерді бағалау қоршаған ортаға және халықтың денсаулығына тікелей немесе жанама әсер етуі мүмкін болатын кез келген шаруашылық және өзге де қызмет түрлері үшін міндетті болып табылады.

Қоршаған ортаға әсер етуді бағаламай, оған әсер ететін шаруашылық және өзге де қызмет жобаларын әзірлеуге және іске асыруға тыйым салынады. Әсерді бағалау нәтижелері жоспарлау алдындағы, жоспарлау, жобалау алдындағы және жобалау құжаттамасының ажырамас бөлігі болып табылады.

Жоғарыда баяндалғанның негізінде ҚТҚ полигондары үшін ҚОӘБ-мен (Қоршаған ортаға әсерді бағалау) жобалау алдындағы және жобалау құжаттамасы әзірленеді.

Кодекстің 49-бабының 3-тармағына сәйкес ҚТҚ полигондарын салу жобалары бойынша мемлекеттік экологиялық сараптама Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасында белгіленген тәртіппен құрылыс жобаларының ведомстводан тыс кешенді сараптамасы құрамында жүргізіледі. Мемлекеттік экологиялық сараптама қорытындысы қоршаған ортаға эмиссияларға рұқсатпен бір мезгілде беріледі.

Кешенді сараптамадан өту мерзімі шарт жасалған және "Мемсараптама" РММ-де төлем жүргізілген күннен бастап 45 жұмыс күнін құрайды.

Келісудің соңғы кезеңі ведомстводан тыс кешенді сараптаманың оң қорытындысын беру болып табылады.

Сондай-ақ полигон құрылысының жобасын әзірлеу кезінде Қазақстан Республикасы Қоршаған ортаны қорғау министрінің 2007 жылғы 7 мамырдағы № 135-п бұйрығымен бекітілген Қоғамдық тыңдауларды өткізу қағидаларына сәйкес қоғамдық тыңдаулар өткізу қажет.

Ақмола облысы бойынша экология департаменті.

ПРОБЛЕМА ЗАРАСТАНИЯ ВОДОЕМОВ Г.КОКШЕТАУ И СОСТОЯНИЕ ОЗЕРА КОПА

Одной из экологических проблем Акмолинской области является загрязнение озера Копы города Кокшетау иловыми отложениями и сорной растительностью.

Город Кокшетау расположен на берегу природного водоема - озера Копы, которое служит местом отдыха и купания для горожан. Однако в связи с заиливанием и загрязнением озеро теряет свои рекреационные свойства.

Единственным и безальтернативным техническим решением восстановления озера является его полная очистка от ила с доведением объема воды в водоеме до 35 млн м3 и снижением постоянного уровня воды до отметки 223,0 м.

Состояние озера тесно связано с воздействием стоков от жилых массивов вышерасположенных городских улиц ввиду отсутствия ливневой канализации и дренажирующих выгребов близ частных застроек, а также с поступлением загрязненных стоков реки Кылышакты.

По данным РГП «Казгидромет», за последние годы на озере Копы сложилась неблагоприятная экологическая обстановка. Изменение ИЗВ (индекс загрязнения воды) идет в сторону увеличения - от 1,72 в 2010 году до 3,41 в 2014 году. С 2015 года оценка состояния водоемов рассчитывается по другой системе (КИЗВ – комплексный индекс загрязнения воды). Если в 2015 г. КИЗВ составил 2,74 и был отнесен к 2 степени - «умеренное

загрязнение», то в 2018 г. КИЗВ=3,75 и отнесен к 3 степени - «высокое загрязнение», а уже в 2019 г. оценка водоема - более 5 класса. С 2019 г. оценка состояния водоемов рассчитывается по Единой системе классификации качества воды в водных объектах.

В целом наблюдается общая тенденция к ухудшению состояния водоема.

В 2011 году из областного бюджета были выделены средства на разработку ПСД по очистке озера на сумму 90,6 млн тенге. На 05.10.2012 г. работы по ПСД были выполнены на 90%. В 2014 г. производилась корректировка ПСД в связи с увеличением объема иловых отложений с 6,0 млн м3 до 7,5 млн м3. В апреле 2014 года в Департамент экологии поступили материалы рабочего проекта и раздел ПредОВОС «Доработка ТЭО «Очистка озера Копы от иловых отложений г.Кокшетау Акмолинской области», выполненные фирмой ТОО «Шлегель Казахстан». На предварительной экспертизе проект был отклонен по причине неполного комплекта документов. Долгое время проект был приостановлен из-за финансовых проблем. На данный момент разработана Корректировка ТЭО на очистку оз. Копы от иловых отложений в г. Кокшетау. Ведутся работы по оформлению земельного участка для складирования ила.

Необходимо продолжить реализацию данного проекта и

очистить озеро Копы от накопившихся загрязнений по мере завершения согласования ПСД на данные виды работ. Также следует предусмотреть строительство ливневой канализации в г.Кокшетау и продолжить реконструкцию и благоустройство береговой зоны оз.Копы согласно генеральному плану развития и застройки г.Кокшетау.

В рамках Плана мероприятий по подготовке и проведению XVII Форума межрегионального сотрудничества Казахстана и России реализуется проект «Строительство, благоустройство и очистка р. Кылышакты от озера Копы до ул. Габдуллина в г. Кокшетау Акмолинской области (5 участок, длина очистки русла реки 881 метр)». Работы по очистке русла реки завершены. Благоустройство набережной будет продолжено с наступлением теплой погоды.

Также разработан рабочий проект «Благоустройство и очистка р. Кылышакты от ул. Габдуллина до ул. Сулейменова в г. Кокшетау Акмолинской области» (4 участок). Проект проходит комплексную вневедомственную экспертизу.

Департаментом экологии в рамках проведения мониторинга состояния водоемов области планируется отбор проб воды с проведением химического анализа из оз. Копы и р.Кылышакты в пределах г.Кокшетау на соответствие нормативам качества воды.

Департамент экологии по Акмолинской области.

«ЖЕДЕЛ ЖЕЛІ» БАҒЫТЫ

2020 жылдың 10 шілдеде үкіметтің бірлескен отырысында Президент Қасым-Жомарт Тоқаев Экология министрлігі елді мекендердің айналасындағы қоқыс полигондарымен айналысуы керек екенін мәлімдеді. Ол рейдтер жүргізу, айыппұл салу, экологиялық айлықтардың нәтижесі аз болатынын атап өткен.

Қазақстандағы осы проблема бойынша жағдайды бақылау үшін Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі арнайы сенім телефонын 2020 жылы іске қосты.

Бүгінгі күнде Ақмола облысы бойынша азаматтардан

бейберекетсіз қоқыстарға 115 шағым келіп түсті. Оның ішінде Целиноград ауданынан- 37, Көкшетау қаласынан-36, Бурабай ауданынан-16, Шортанды ауданынан-2, Степногорск қаласынан-6, Ақкөл ауданынан-5, Аршалы ауданынан-3, Зеренді ауданынан-3, Ерейментау ауданынан-2, Астрахан ауданынан-1, Бұланды ауданынан-3, Қорғалжын ауданынан-1 өтініштер келіп түсті. 115 шағымның 75 бейберекетсіз үйінділерге, 40 - толып кеткен контейнерлерге қатысты.

Азаматтардан келіп түскен өтініштер мезетте «Жедел желі» өтініштер тізіміне тіркеліп, Ақмола облысы бойынша экология Департаментінің бас мамандарымен тиісті шаралар

қолданылады.

Жедел желі телефоны +7 (775) 952-49-00. Whatsapp мессенджері арқылы аталған нөмірге Ақмола облысының тұрғындары өз қаласындағы немесе ауылындағы стихиялық қоқыстар туралы ақпаратты фотосурет пен бейнетүсірілім арқылы растай отырып, жібере алады.

Бұл жергілікті жерлердегі қоршаған ортаны қорғау саласындағы жағдайды бақылауға және жедел шаралар қабылдауға, соның ішінде заңбұзушыларды болдырмауға мүмкіндік береді.

Ақмола облысы бойынша экология департаменті.

ГЛАВА МИНЭКОЛОГИИ МАГЗУМ МИРЗАГАЛИЕВ С РАБОЧЕЙ ПОЕЗДКОЙ ПОСЕТИЛ ТУРКЕСТАНСКУЮ ОБЛАСТЬ

Министр экологии, геологии и природных ресурсов РК Магзум Мирзагалиев с рабочей поездкой посетил Туркестанскую область, где ознакомился с обстановкой на водохозяйственных объектах региона.

Глава ведомства посетил Коксарайский контррегулятор в Арысском районе и поручил ускорить разработку проектно-сметной документации по реконструкции и повышению прочности дамбы на объекте.

этом реализация ПУИД-2 позволит сократить ежегодные потери поливной воды в объеме до 199 млн м³ в год, повысить водообеспеченность посевов с 65% до 100%. Также проект обеспечит сельчан 12,4 тыс. новых рабочих мест. В целом, в рамках ПУИД-2 планируется реконструкция изношенных ирригационных и дренажных систем по проектам ИДС «Мактаарал-1», 1-й пусковой комплекс, ИДС «Мактаарал-1», 2-й пусковой комплекс, ИДС «Арыс-Туркестан», ИДС «Мактаарал-2», ИДС «Кызылкум-1».

В Шардаринском и Жетысайском районах Магзум Мирзагалиев ознакомился с ходом ведущихся в рамках проекта строительно-монтажных работ на каналах 6Р-2, 5Р-1, К-22-1, К-13-5, К-18 и посетил станцию машинной водоподдачи из Шардаринского водохранилища.

«Приближается вегетационный сезон. Водообеспечение аграриев – наша основная и стратегическая задача. Именно от этого зависит успешное прохождение сезона. В области расположены орошаемые земли площадью более 300 тысяч га. Работы должны вестись в круглосуточном режиме, важно использовать водосберегающие технологии. Необходимо проводить работу и с самими сельхозтоваропроизводителями по вопросам рационального использования поливной воды», - отметил министр. Также министр экологии ознакомился с состоянием трансграничного Большого Келесского магистрального канала, межреспубликанских каналов «Зах» и «Ханым».

«Как известно, Казахстан ежегодно проводит переговоры с

соседними странами по использованию трансграничных водных ресурсов.

Заблаговременно принятые меры очень важны. Однако в водообеспечении немаловажное место занимает и состояние водохозяйственных объектов, водной инфраструктуры. Поэтому важно усилить работу по обеспечению их работоспособности», - подчеркнул Магзум Мирзагалиев.

Наряду с этим необходимо отметить внедрение системы автоматизации на канале К-19, построенном в 1957 году в Жетысайском районе. На канале учет расхода поливной воды производился обычным способом, что не позволяло вести должный контроль, имели место случаи неэффективного использования водных ресурсов. Автоматизация учета воды позволит предотвратить подобные факты. В дальнейшем аналогичная работа по автоматизации будет проведена и на других каналах Туркестанской области.

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

ЭКОЛОГИЯ ДЕПАРТАМЕНТІНДЕГІ СЕМИНАР

2021 жылдың 13 наурызында Атырау облысы бойынша экология департаментінде ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Атырау облысы бойынша департаменті өкілдерінің қатысуымен «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» заңына енгізілген толықтырулар мен өзгерістер жөнінде және қылмыстық құқықбұзушылықтар жасауға ықпал еткен мән-жайларды жою жөніндегі ұсынулар түсіндірілген жиын өткізілді.

Жиын барысында, ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-

қимыл агенттігінің Атырау облысы бойынша департаментінің басшысы Қ. Сүлейменов Департаменттің қазіргі таңда облыс аумағында атқарылып жатқан жұмыстарына қысқаша тоқталып өтті.

ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Атырау облысы бойынша департаментінің Аса маңызды істер жөніндегі тергеушісі М. Сайпулаев қылмыстық құқықбұзушылықтар жасауға ықпал ететін мән-жайларды жою жөніндегі ұсыныстарды баяндай отыра, осындай

заңбұзушылықтарға жол бермеу керектігін ескертті.

Сондай-ақ, аталған Департаменттің Превенция және парасаттылық басқармасының басшысы Ж. Қаражанов Экология департаменті қызметкерлеріне ҚР-ның «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» заңына енгізілген толықтырулар мен өзгерістер жөнінде түсіндірме жұмыстарын жүргізді.

Атырау облысы бойынша экология департаменті.

КАК НАМЕРЕНЫ УЛУЧШАТЬ ЭКОЛОГИЮ ТЕМИРТАУ

В Темиртау, который является одним из городов с наиболее загрязненным воздухом, вновь поднимались экологические вопросы. В городе, где «черный снег» и густой дым стали обычным явлением, намерены принимать эффективные меры для улучшения ситуации.

Как известно, основным загрязнителем воздуха в городе является АО «АрселорМиттал Темиртау».

Для обсуждения планов предприятия по снижению выбросов в окружающую среду на 30% до 2025 года в регион с рабочей поездкой прибыл министр экологии, геологии и природных ресурсов РК Магзум Мирзагалиев. В совещании, прошедшем в городе Темиртау, также приняли участие аким

области Женис Касымбек, руководство АО «АрселорМиттал Темиртау», экологи и общественники.

По итогам встречи достигнута договоренность о совместной проработке возможностей сокращения сроков по природоохранным мероприятиям и переносе периода реализации плана по снижению выбросов с 2025-го на 2024 год.

«Эти меры являются продолжением работы в рамках совместного меморандума по снижению выбросов. В последний раз встреча с руководством АО «АрселорМиттал Темиртау» проходила здесь 20 января, в ходе которой Компании было предоставлено 3 месяца для разработки Плана снижения выбросов на 30%. Поэтому сегодня мы вновь встретились для обсуждения экологических проблем города», - сказал Магзум Мирзагалиев.

Аким области Женис Касымбек отметил, что в 2020 году совместно с Министерством принята Дорожная карта по решению экологических проблем региона.

«В Дорожной карте предусмотрены 57 мероприятий, из них 25 направлены на сокращение выбросов в окружающую среду. Ежегодно по Карагандинской области в атмосферу выбрасываются 590 тыс. тонн вредных веществ, из них более 40%, то есть 247 тыс. тонн, приходится на Темиртау. 86% выбросов исходят от АО «АрселорМиттал Темиртау» (212,3 тыс. тонн). Помимо снижения объемов выбросов предприятие высадит в городе 500 тыс. деревьев в течение 5 лет», - подчеркнул глава региона. Генеральный директор АО «АрселорМиттал Темиртау» Биджу Наир озвучил, что финансирование природоохранных мероприятий будет осуществляться не только до 2024-2025 годов, но и в дальнейшем.

«Согласно новой стратегии сокращения выбросов, завод будет принимать альтернативные экологические меры. В течение предстоящих пяти лет в улучшение состояния окружающей среды мы инвестируем не менее 380 млн долларов США», - проинформировал он.

Представители общественности отметили недостаточную

работу компании по обеспечению прозрачности принимаемых решений.

«Экология Темиртау – важный и приоритетный вопрос. Поэтому работа по снижению выбросов будет под нашим строгим контролем. Местные активисты со своей стороны также будут следить за ситуацией. Руководство Компании будет проводить ежеквартальные встречи с представителями общественности», - пояснил министр экологии.

Напомним, в марте Комитетом экологического регулирования и контроля Министерства на предприятии проведена внеплановая проверка, по итогам которой был наложен штраф за превышение допустимых норм выбросов по различным показателям. При этом ущерб окружающей среде был оценен в 1 млрд тенге.

Официальный сайт Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК.

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫНДА БАЛЫҚ ӨСІРУ КӨЛЕМІ 16 МЫҢ ТОННАҒА ЖЕТЕДІ

Қызылорда облысында балық саласын дамытуға потенциал жоғары. Жергілікті сала өкілдері Балық шаруашылығын дамытудың мемлекеттік бағдарламасы аясында балық өсіру көлемін арттыруға дайын екендерін жеткізді.

Бұл туралы ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрі Мағзұм Мырзағалиевтің жұмыс сапары аясындағы жиында айтылды.

Балықшылардың сөзінше, Қызылорда облысында қуаттылығы жылына 70 мың тоннаға жететін 11 балықты қайта өндіру зауыты бар. Олардың өндірістік қуаты өңірдің балық саласын саласын дамытуға және өндіріс көлемін екі есе арттыруға мүмкіндік береді.

Айта кетейік, Үкіметтің Балық шаруашылығын дамыту бағдарламасына сәйкес балық өсіру көлемін 270 мың тоннаға дейін жеткізу жоспарлануда, оны 16 мың тоннасы Қызылорда облысына тиесілі болады.

«Балық шаруашылығына ерекше мән беру жөнінде Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев «Жаңа жағдайдағы Қазақстан: Ис-қимыл кезеңі» атты Қазақстан халқына арнаған Жолдауында атап өткен болатын Үкімет басшысының тапсырмасына сәйкес өткен жылы қазан айында Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігімен және балық шаруашылығы ғылыми-өндірістік орталығымен бірлесе отырып, балық шаруашылығын дамытудың өңірлік бағдарламасын республика бойынша алғашқы болып бекіттік», - деді Гүлшара Әбдіқалықова.

Балық шаруашылығы комитетінің төрағасы Нариман Жүнісов аталған межеге қол жеткізу үшін облыс аумағында балық өсіруге қолайлы су айдындар бар екенін, бұнымен тауарлы балық өсіру көлемін көбейтуге болатынын атап өтті.

«Қызылорда облысының табиғи-климаттық факторларын, Арал теңізін көлемін, күріш егу алқаптарында балық өсіру мүмкіндігін ескере отырып, өңір жылына жиырма бес мың тонна балық өсіруге қабылетті. Сондықтан, жергілікті тұрғындарды балық өсірумен айналысуға шақырамыз. Ол үшін өңірде теңіз де, тәжірибе де бар. Саланы мемлекеттік қолдау түрлері көбеюде. Біріншіден, тауарлы балық шаруашылығымен айналысу мерзімдері қырық тоғыз жыл болып белгіленді. Бұл бизнеске сеніммен инвестиция салуға және ұзақ мерзімді жоспарлар құруға мүмкіндік береді. Ал кәсіпшілік балық аулау үшін бұрынғы мерзімдер қалып, бес жылдан қырық тоғыз жылға дейін белгіленді. Сондықтан тауарлы балық шаруашылығымен айналысу – тиімді», - деді комитет төрағасы.

Қызылорда облысы аумағында Кіші Арал теңізі, Сырдария өзені және жергілікті маңызы бар 207 көлдер бар. Балық қорын сақтау және оларды жасанды жолмен

молайту мақсатында Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігіне қарасты Қамыстыбас балық питомнигінде жыл сайын 15 млн. дана балық шабақтары өсіріліп, балық шаруашылығы маңызы бар көлдерге және Кіші Арал теңізіне жіберіледі.

«Балық шаруашылығы бағдарламасын жүзеге асыруға 29 млрд. теңге қаржы тартылады. Осыған сәйкес 2030 жылға қарай, облыстың балық экспортын 2 есеге, тауарлы балық өндіру көлемін 111 есеге арттырып, 500-ден астам жаңа жұмыс орындары құрылады деп жоспарлап отырмыз. Нәтижесінде, облыста 16 шарбақтық балық өсіру шаруашылықтары, 12 тауарлы балық өсіретін тоған шаруашылықтары құрылып, 3 тұйық жүйелі сумен қамтамасыз ету құрылғылары іске қосылатын болса, көл-тауарлы су айдындарының саны 55-ке жеткізіледі», - деді жиында Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасының басшысы Б. Шаменов.

Өңірде балық шаруашылығы саласында 6 млрд. теңгені құрайтын 9 инвестициялық жобаны іске асыру басталмақ. Осы жобалардың ішінде, жалпы құны 900 млн. теңгеге жылдық қуаттылығы 7 мың тоннаны құрайтын жаңадан 3 балық өңдеу зауыттары салынып, балықты терең өңдеу кешені кеңейтіледі. Өңірлік бағдарламаға сәйкес облыс бойынша өсірілетін 16 мың тонна балықтың 5950 тоннасы (37%) Қамыстыбас көлінің үлесіне тимек.

Аралдағы жиналыста жергілікті балық шаруашылығы саласы өкілдері жүзеге асырып жатқан жобалары туралы да баяндады. Мысалы, «Арал СДО» ЖШС алдағы уақытта балық өңдеу цехын кеңейтіп, тауарлы балық көлемін арттырмақ.

«Кіші Арал теңізінде 5 учаскенің табиғат пайдаланушысымын. 1854 тонна балық аулау лимиті бекітілген. 20 адамды тұрақты және 100 адамды маусымдық негізде жұмыспен қамтамасыз етіп отырмын. Сонымен қатар, Арал ауданындағы «Тауарлы балықты өсіру және өңдеу кешенін кеңейту» жобасын қолға алып, балықты өңдеу цехы кеңейтіп, көксерке балық шаруашылығы мен тоғандық шаруашылықты дамытуды жоспарлап отырмын», - деді шаруашылық басшысы Ә.Аимбетов.

Ал жылына 2000 тонна балық өнімдерін шығаратын жеке кәсіпкер Игілікөв биыл 5-6 млн шабақ өсіруді жоспарлап отыр.

«Өткен жылы, Түркістан облысының тауарлы балық өсіру жұмыстарымен танысып,

тәжірибе алмасып қайттық. Балық өсірудегі Түркістан облысының оң тәжірибесіне қызығушылық танытып, өңірімізде енгізуге дайынбыз. Өңірімізде қабылданған балық шаруашылығын дамыту бағдарламасы, балық шаруашылығы саласында еңбек етіп жүрген біздерге көп көмегін тигізетініне сенеміз», - деді Т.Игілікөв.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайты.

«АРСЕЛОР МИТТАЛ ТЕМІРТАУДАҒЫ» ЖОСПАРДАН ТЫС ТЕКСЕРУДІҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫ: КЕЛТІРІЛГЕН ШЫҒЫН КӨЛЕМІ 1 МЛРД. ТЕҢГЕДЕН АСАДЫ

Ағымдағы жылдың наурыз айында «Арселор Миттал Теміртау» АҚ конверторлық цехында ластаушы заттардың апаттық жаппай шығарылу фактісі бойынша осы кәсіпорынға жоспардан тыс тексеру жүргізілді. Ақпан айының соңында әлеуметтік желілерде зауыттан қызғылт түтіннің шығып жатқандығы туралы бейне пайда болды, ал Қарағанды облысы бойынша экология департаменті атмосфераға ластаушы заттар шығарудың рұқсат етілген нормаларынан елеулі асып кеткендігі тіркелгендігін естеріңізге сала кетейік.

Мәселен, тексеру барысында Қарағанды облысы бойынша экология департаментінің тексеру комиссиясы «Арселор Миттал Теміртау» АҚ кәсіпорнымен бөлінетін газдарды ұстау және тазарту жүйесін пайдалану қағидалары бұзылғанын анықтады. Тексеру барысында, бұл бұзушылық технологиялық жабдықтың қанағаттанғысыз жай-күйінен туындағаны дәлелденді. Осыған байланысты, №2 конвертер ағымдағы жылдың мамыр айына дейін күрделі жөндеуге тоқтатылды.

Зауытты мұқият тексеру зауыттың сегіз цехы бойынша жүргізілгенін атап өткен жөн. Әр түрлі нормативтердің бұзылуы мен асып кетуі олардың жетегінде: бу айдау, №2 табақша металды илемдеу, агломерациялық, кокстық, сондай-ақ әк күйдіру цехтарында, оттегі-конвертерлік және көмір дайындау цехтарында анықталды. Жоғарыда аталған

барлық фактілер мен экологиялық талаптардың тиісінше орындалмауы ҚР Экологиялық кодексінің 69-бабы 3-тармағының бұзылуына әкеп соқты, онда «Табиғатты

пайдаланушылар қоршаған ортаға эмиссияға рұқсатта көрсетілген шарттарды орындауға міндетті және оларды сақтамағаны үшін Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жауапты болады» делінген.

Бүгінгі күні, жүргізілген тексеру қорытындысы бойынша «Арселор Миттал Теміртау» кәсіпорнына айыппұл салынды. Бұдан басқа, кәсіпорынға сомасы шамамен* 1 млрд.теңгеден асатын залалды өтеу туралы нұсқама жіберілді (* - қазіргі уақытта залалды бағалауды есептеу бойынша жұмыстар әлі де жүргізілуде).

Табылған бұзушылықтарды жойғанға дейін «АрселорМиттал Теміртау» АҚ цехтарының қызметін тоқтата тұру бүкіл өндірістің тоқтап қалуына әкелетінін атап өту маңызды, өйткені кәсіпорын циклы тұйық болып табылады және қандай да бір цехсыз жұмыс істей алмайды. Естеріңізге сала кетейік, кәсіпорынның вице-президенті

Виджай Гоял алдағы төрт жылда шығарындылар көлемін кем дегенде 30 пайызға азайтуға, оларды автоматтандыруды қамтамасыз етуге және үш жыл ішінде Теміртау қаласында 500 мың ағаш отырғызуға уәде берген болатын.

ҚР Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің ресми сайты.

ГОСУДАРСТВЕННАЯ УСЛУГА «ПРЕДОСТАВЛЕНИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ ИНФОРМАЦИИ»

Республиканское государственное предприятие на праве хозяйственного ведения «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды» Министерства экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан (далее – Услугодатель) оказывает государственную услугу «Предоставление экологической информации» (далее – Государственная услуга) физическим и юридическим лицам с целью обеспечения населения достоверной информацией о состоянии окружающей среды и ее объектов.

На основании «Правил оказания государственных услуг в области охраны окружающей среды», утвержденных Приказом министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 02 июня 2020 года № 130 (далее – Правила), порядок предоставления

государственной услуги оказывается с момента подачи документов через веб-портал «Электронного правительства» www.egov.kz в течение 1 (одного) рабочего дня.

Режим работы веб-портала «Электронное правительство» осуществляется круглосуточно, за исключением технических перерывов, связанных с проведением ремонтных работ (при обращении услугополучателя после окончания рабочего времени, в выходные и праздничные дни, согласно Трудовому кодексу Республики Казахстан от 23 ноября 2015 года, прием заявлений и выдача результатов оказания государственной услуги осуществляются в течение следующего рабочего дня).

В заявлении необходимо указать наименование материала

и реестровый номер запрашиваемого документа. Государственная услуга предоставляется на бесплатной основе. Информация о предоставлении государственной услуги размещена на сайте Министерства экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан в разделе «Государственные услуги» (www.ecogeo.gov.kz), а также на сайте РГП на ПХВ «ИАЦ ООС» в разделе «Получить экологическую информацию» (<http://iacoos.gov.kz/>).

На сайте <http://ecogofond.kz/> можно также ознакомиться с базой данных и реестрами Государственного фонда экологической информации.

**По всем вопросам обращаться по телефону:
8 (7172) 24 82 66.**

ОБУЧАЮЩИЕ СЕМИНАРЫ ПО ВОПРОСАМ ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ И ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ

РГП на ПХВ «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды» Министерства экологии, геологии и природных ресурсов РК (далее – ИАЦ ООС) на регулярной основе осуществляет организацию и проведение краткосрочных обучающих семинаров по вопросам экологии и охраны окружающей среды.

Начиная с 10 февраля 2021 года, ИАЦ ООС проводит семинары на тему «Разъяснение норм нового Экологического кодекса».

В апреле т.г. проведены четыре семинара в офлайн-режиме с соблюдением всех санитарно-эпидемиологических норм. Данный формат позволил вести диалог напрямую с лекторами и получить ответы на

актуальные вопросы. Ближайший офлайн-семинар пройдет 27-29 мая в городе Нур-Султане. Запланированы также семинары в формате онлайн: 13-15 мая и 20-22 мая.

Семинары охватывают все секторы экономики, такие как энергетический, горнодобывающий, агропромышленный, сельскохозяйственный.

В состав лекторов входят руководители комитетов и департаментов Министерства экологии, геологии и природных ресурсов, а также эксперты рабочей группы по разработке нового Экологического кодекса.

Слушателями семинаров являются сотрудники департаментов экологии, местных органов исполнительной власти, неправительственных организаций, природополь-

зователи, а также преподаватели высших учебных заведений.

За новостями и дополнительной информацией по семинарам можно следить, подписавшись на наши социальные сети www.facebook.com/pkk.iacoos и www.instagram.com/iacoos2021.

Для участия в семинарах необходимо заполнить регистрационную форму на сайте pkk.iacoos.kz.

По всем организационным вопросам обращаться по телефонам:

8(7172) 24-81-74, 24-83-59, 24-83-56 или по электронному адресу: pkkia@mail.ru.

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ДОКЛАД О СОСТОЯНИИ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ И ИСПОЛЬЗОВАНИИ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ЗА 2020 ГОД

На основании пункта 4 статьи 166-1 Экологического кодекса РК, Министерство экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан продолжает работу по подготовке Национального доклада о состоянии окружающей среды и использовании природных ресурсов Республики Казахстан за 2020 год (НД СОС).

Национальный доклад разрабатывается ежегодно в соответствии с п.2 Правил разработки Национального доклада, утвержденных Постановлением

Правительства Республики Казахстан № 673 от 7 ноября 2016 года, в целях информирования населения о фактической экологической ситуации на территории Республики Казахстан и мерах, принимаемых по ее улучшению.

Сведения, содержащиеся в НД СОС, основываются на официальных материалах, предоставляемых центральными и местными исполнительными органами, и данных государственной статистики. Помимо статисти-

ческой, экспертной и научной информации в НД СОС представлена динамика количественных и качественных характеристик окружающей среды и природных ресурсов в сравнении с предыдущим аналогичным периодом.

Официальная электронная версия Национального доклада публикуется на официальном сайте МЭГПР РК <http://ecogeo.gov.kz/ru>, а также Едином экологическом интернет-ресурсе <http://ecogofond.kz/lty-bajandama>.

ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК КАДАСТРЫ

«Қазақстан Республикасының табиғи ресурстардың мемлекеттік кадастрлары» ақпараттық жүйесі (бұдан әрі – ҚР ТРМК) автоматтандырылған Қазақстан Республикасының табиғи ресурстарының жай-күйі туралы кеңістікте келісілген мәліметтерді жинауға, жүйелеуге, сақтауға, өндеуге және көрсетуге, осы деректерді республикамыздың аумағында табиғи ресурстарды қорғауға, қалпына келтіруге және қорғауға байланысты басқарушылық, өндірістік және ғылыми міндеттерді шешуде тиімді пайдалану үшін арналған. Кадастрлық функциялар мәліметтер базасын басқарудың заманауи жүйелерімен географиялық ақпаратты жүйелерді (ГАЗ) қолдана отырып жүзеге асырылады. ГАЗ – технологиялар толықтай визуализация және кеңістіктік талдаудың артықшылықтары мен мәліметтер базасымен жұмыс істеу кезінде дәстүрлі статистикалық

және аналитикалық операцияларды біріктіреді. Қазіргі уақытта «ҚР ТРМК» АЖ 4 қосалқы жүйеден тұрады: орман кадастры, ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың кадастры, жанауарлар дүниесі кадастры (аң аулау объектілері болып табылатын жануарлардың түрлері бойынша; балық және басқа да су жануарлары бойынша), оған 4598 объекті динамикалық мәліметтер бойынша кіреді. Картографиялық деректер блогы.

Ол 1: 1 000 000, 1: 200 000 масштабтағы Қазақстанның цифрлық карталарымен, топографиялық база, векторлық тақырыптық қабаттармен, әр кадастрға қатысты мәліметтер бар (ағаш түрлерінің таралу аймақтары, жануарлар түрлерінің таралу аудандары, мемлекеттік орман шаруашылығы мекемелері, аңшылық шаруашылықтары, әсіресе қорғалатын табиғи аумақтар, балық шаруашылығы). 2016 жылы «ҚР ТРМК» АЖ-нің

ақпараттық қауіпсіздік талаптарына, ақпараттық қауіпсіздік саласындағы стандарттарға сәйкестігі туралы аттестат алынды, бұл өнеркәсіптік эксплуатациялауға енгізудің құрамдас бөлігі болып табылады. Мемлекеттік жер кадастры мен интеграция жүргізілді. Сонымен қатар, Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің 150 – бабына сәйкес 2021-2023 жылдарда мемлекеттік жер қойнауы қорының, мемлекеттік су кадастрының ақпараттық жүйелері мен интеграциялау жоспарлануда.

Өнеркәсіптік кадастрларды бірыңғай дерекқорға біріктіру Қазақстан Республикасының табиғи-экономикалық әлеуетін және нарықтық жағдайларға сәйкес табиғи ресурстар құнын бірыңғай ұлттық кешенді есепке алуға және бағалауға мүмкіндік береді.

ӨНДІРІС ЖӘНЕ ТҰТЫНУ ҚАЛДЫҚТАРЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК КАДАСТРЫ

Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 19-тарауына сәйкес Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігі «Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талау орталығы» ШЖҚ РМК Өндіріс және тұтыну қалдықтарының мемлекеттік кадастрын жүргізеді.

Өндіріс және тұтыну қалдықтарының мемлекеттік кадастры «Қоршаған ортаны қорғаудың бірыңғай ақпараттық жүйесі» ақпараттық жүйесінде (бұдан әрі – ҚОҚ БАЖ) (<https://oos.ecogeo.gov.kz>) жүзеге асырылған қалдықтарды орналастырудың әрбір объектісі бойынша кезенділікпен толықтырылатын және нақтыланатын бірегей мәліметтер жиынтығы, геоақпараттық жүйелер негізінде жүйеленген болып табылады.

Өндіріс және тұтыну қалдықтарының мемлекеттік кадастры құрылымы бойынша келесі компоненттерден тұрады:

- 1) қауіпті қалдықтардың паспорты;
- 2) қалдықтарды түгендеу жөніндегі есеп;
- 3) кадастрлық іс.

Қауіпті қалдықтар паспорты - қалдықтардың шығу көзі

бойынша пайда болу процестерінің, олардың сандық және сапалық көрсеткіштерінің, олармен жұмыс істеу қағидаларының, оларды бақылау әдістерінің, осы қалдықтардың қоршаған ортаға, адам денсаулығына және (немесе) тұлғалар мүлкіне зиянды әсер ету түрлерінің стандартталған сипаттамасы, қалдықтарды шығарушылар, меншігінде қалдықтар бар өзге де тұлғалар туралы мәліметтерден тұрады.

Қалдықтарды түгендеу жөніндегі есеп екі жинақтаушы бойынша – қауіпті қалдықтарды түгендеу бланкісі және қауіпті емес қалдықтарды түгендеу бланкісінің ақпаратын қосады.

Қалдықтарды орналастыру объектісі бойынша кадастрлық іс қалдықтарды жинақтауға және жоюға арналған жер учаскесін бөлу туралы шешімін; жер учаскесінің шекараларын белгілеу және жер учаскесіне құқық белгілейтін құжаттардың берілгені туралы анықтаманы; қалдықтарды орналастыру объектілерін құрудың техникалық-экономикалық негіздемесі; қалдықтарды орналастыру объектілерін құруға мемлекеттік экологиялық және санитариялық-

эпидемиологиялық сараптамалардың оң қорытындыларын қосады. ҚОҚ БАЖ қауіпті, қауіпті емес және қатты тұрмыстық қалдықтарға арналған полигондар бойынша қажет ақпаратты және географиялық орналасуы бойынша деректерді алу мүмкіндігімен қалдықтарды орналастыру объектілерінің картографиясы қарастырылған. Сондай-ақ, картаға иесіз қалдықтардың орналасу орындары және қалдықтарды бөлек жинауды жүргізу мақсатында қайтамалама шикізатты жинау бойынша операцияларды орындайтын объектілер қосылған, бұл қалдықтарды жүзеге асыру үшін табиғат пайдаланушыларға қайтамала шикізат пункттерінен табуға мүмкіндік береді.

Қалдықтарды түгендеу жөніндегі есептердің және ҚОҚ БАЖ-да тіркелген табиғат пайдаланушылардың санының өзгеруінің оң динамикасы байқалады.

2021 жылғы 1 наурызға дейін табиғат пайдаланушылардың өндіріс және тұтыну қалдықтарының мемлекеттік кадастрының кіші жүйесінде 2020 жылға арналған қалдықтарды түгендеу жөніндегі есептерді ұсыну жүзеге асырылды.